

รูปแบบการพัฒนาการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7

A Development Model of Digital Literacy for Instructional Management of Thai Language Teachers in Phrapariyattidhamma Schools, Region 7

พระพรชัย ฐานุตโร (พรหมพิลา)^{1*}, พชรกฤต ศรีบุญเรือง², อัจฉราพร ไครบุตร³

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น, ประเทศไทย

Phramaha Watchara Vajirañño (Saengnoi)¹, Phacharakrit Sribunruang², Adcharaporn Kraibut³

^{1,2,3}Mahachulalongkornrajavidyalaya University Khon Kaen Campus, Thailand

✉: * Suriya.sec9@gmail.com

(*Author Corresponding Email)

Received: 25 February 2026; Revised: 25 March 2026; Accepted: 23 April 2026

© The Author(s) 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยและพัฒนามีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น 2) พัฒนารูปแบบ 3) ทดลองใช้รูปแบบ และ 4) ประเมินรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 วิธีการวิจัยแบ่งเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและพึงประสงค์จากครูภาษาไทย 90 คน เครื่องมือคือแบบสอบถาม (ค่าความเชื่อมั่น 1.00) ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน ระยะที่ 3 และ 4 ทดลองใช้และประเมินรูปแบบกับครูภาษาไทย 30 คน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.13$, S.D.=0.43) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.79$, S.D.=0.44) ความต้องการจำเป็นโดยรวมมีค่าดัชนีเท่ากับ 0.53 โดยด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้านการเข้าถึงสื่อดิจิทัล (0.69) รองลงมาคือด้านความปลอดภัยทางดิจิทัล (0.55) ด้านการปฏิบัติทางดิจิทัล (0.45) และด้านการสร้างสรรค์ดิจิทัล (0.44) ตามลำดับ 2) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการพัฒนา และการวัดและประเมินผล แบ่งเป็น 4 หน่วยการเรียนรู้ 3) ผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าด้านความเหมาะสม ($\mu=4.58$, S.D.=0.41) ด้านความเป็นไปได้ ($\mu=4.73$, S.D.=0.43) และด้านความเป็นประโยชน์ ($\mu=4.83$, S.D.=0.44) ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.74$, S.D.=0.32)

คำสำคัญ: การรู้ดิจิทัล, การจัดการเรียนรู้, ครูภาษาไทย

Abstract

This research and development study aimed to 1) examine the current states, desirable states, and priority needs, 2) develop a model, 3) implement the model, and 4) evaluate a digital literacy model for learning management among Thai language teachers at Phrapariyattidhamma Schools, Region 7. The research was conducted in four phases: Phase 1 surveyed current and desirable states from 90 Thai language teachers using a questionnaire with a reliability of 1.00; Phase 2 involved model development verified by 9 experts; and Phases 3 and 4 focused on model implementation and evaluation with 30 Thai language teachers. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and the Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$). The results indicated that: 1) The overall current state of practice was at a moderate level ($M=3.13, SD=0.43$), while the desirable state was at the highest level ($M=4.79, SD=0.44$). The overall priority need index was 0.53, with the highest need found in digital media access (0.69), followed by digital safety (0.55), digital practice (0.45), and digital creativity (0.44). 2) The developed model comprises five components: principles, objectives, content, development process, and measurement and evaluation, spanning four learning units. 3) Expert evaluation of the model's efficiency demonstrated that appropriateness ($M=4.58, SD=0.41$), feasibility ($M=4.73, SD=0.43$), and utility ($M=4.83, SD=0.44$) were all at the highest levels. 4) The overall satisfaction of teachers toward the implemented model was at the highest level ($M=4.74, SD=0.32$).

Keywords: Digital Literacy, Learning Management, Thai Language Teacher

1. บทนำ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและดิจิทัลอย่างรวดเร็ว (Digital Disruption) เป็นการเปลี่ยนแปลงสังคมไปสู่สังคมดิจิทัลส่งผลต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานและมีแนวโน้มที่การจัดการศึกษาจะเปลี่ยนไป โดยการเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต้องปรับตัวให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เพื่อสร้างความสัมพันธ์ กับสังคมและองค์กรภายนอก รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล โดยการนำเทคโนโลยีและสื่อต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งนี้ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีจะทำให้เข้าสู่สังคมดิจิทัลที่มีการเสริมบทเรียนโดยสร้างสถานการณ์จำลอง 1 ห้องเรียนเสมือน (Virtual Classroom) และโลกเสมือนจริง (Metaverse) ดังนั้น การจัดการศึกษาของประเทศไทย จึงจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายการพัฒนา การวางแผน และการสร้างทักษะพื้นฐานที่จำเป็นของทรัพยากรมนุษย์ ที่จะศึกษาต่อในระดับต่างๆ หรือเข้าสู่ตลาดแรงงาน หรือต้องปรับหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น มีความหลากหลาย เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในโลกดิจิทัลในปัจจุบันและอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ในประเทศไทยการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและสถานการณ์โครงสร้างประชากรในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 มีสัดส่วนผู้สูงอายุเกินร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศ และจะก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์ โดยมีสัดส่วนผู้สูงอายุมากกว่าร้อยละ 20 ในปีพ.ศ. 2566 และคาดว่าจะมีสัดส่วนร้อยละ

ละ 28 ของประชากรทั้งหมด ในปี พ.ศ. 25761 ตามผลการคาดประมาณ ประชากรของประเทศไทย ในข้อสมมุติภาวะเจริญพันธุ์ระดับปานกลาง (Medium Fertility Assumption) ของสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้คาดประมาณประชากรของประเทศไทยกำลังจะเข้าสู่ สังคมผู้สูงอายุ เนื่องจากจำนวนประชากรผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป) ในระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2566 - 2570 มีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งภาวะประชากรสูงอายุในประเทศไทยดังกล่าวมีสาเหตุมาจากการที่คนไทยมีอายุยืนมากขึ้น ประกอบกับการลดลงของภาวะเจริญพันธุ์หรือการเกิดน้อยลง 3 ส่งผลให้ประชากรวัยเด็กหรือประชากรวัยเรียน มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง การเป็นสังคมสูงวัยส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงสูงขึ้น กล่าวคือ วัยแรงงานต้องแบกรับภาระการดูแลผู้สูงวัยเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง จำเป็นต้องเตรียมกำลังคนให้มีสมรรถนะเพื่อสร้างผลิตภาพ (Productivity) ที่สูงขึ้น การจัดการศึกษา จึงต้องวางแผนและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีทักษะและสมรรถนะสูง และปรับหลักสูตรการเรียน การสอนให้บูรณาการกับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัยเพียงพอต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2562)

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ ด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งถือได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญที่สุดในการสร้างความเจริญก้าวหน้าและเป็นการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้าน โดยเทคโนโลยีดิจิทัลทำให้การสื่อสารและบรรทัดฐานทางสังคม เปลี่ยนไป ไม่ว่าจะเป็นการเสพสื่อ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารหรือการสื่อสารกับผู้อื่น ซึ่งจะเห็นได้ว่า ปัจจุบันนี้โลกอยู่ในยุคที่สามารถเข้าถึงสารสนเทศจำนวนมหาศาล อยู่ในยุคที่การเปลี่ยนแปลงทาง เทคโนโลยีเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและอยู่ในยุคที่เปิดโอกาสให้สามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสรรค์ สร้างและเผยแพร่แนวคิดได้อย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน นั่นคือการที่จะเป็นพลเมืองที่สมบูรณ์ในยุค ดิจิทัลนั้นปฏิเสธไม่ได้ว่าเราจะต้องมีทักษะและความรู้ดิจิทัลเพียงการเข้าถึงเทคโนโลยีนั้นไม่เพียงพอ บุคคลจำเป็นต้องมีสมรรถนะในการเข้าถึง ค้นหาคัดกรอง วิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดการ ประยุกต์ใช้ สื่อสาร สร้าง แบ่งปัน และติดตามข้อมูล (Data) สารสนเทศ (Information) และสื่อสาร (Content Media) ได้อย่างเหมาะสม ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น มีความรับผิดชอบ ปลอดภัย มีมารยาทไม่ละเมิดกฎหมาย ด้วยเครื่องมือและเทคโนโลยีที่เหมาะสมและหลากหลายส่งผลให้สังคมปัจจุบันเข้าสู่การเป็น สังคมฐานความรู้โดยคนในสังคมต้องเป็นแรงงานที่ใช้ความรู้ในการทำงาน รวมทั้งการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคม (ภาณุวัฒน์ ฐานไชยยิ่ง, 2564)

พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2560 ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาและการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือ สนับสนุนการขับเคลื่อนประเทศสู่ดิจิทัลไทยแลนด์ (Digital Thailand) และการเป็นประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0) โดยได้กำหนดนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม พ.ศ. 2561-2580 ตามพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2560 โดยให้เป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของประเทศ ระยะ 20 ปี ที่กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างสังคมคุณภาพที่ทั่วถึงเท่าเทียมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายให้

ประชาชนทุกคนมีความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ โดยมีแผนงานหนึ่งในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าสู่โรงเรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและการสร้างสรรค์ สื่อการเรียนรู้ออนไลน์ของครู และยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคม ดิจิทัล ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนากำลังคนดิจิทัล ให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่าง ชาญฉลาด รวมถึงการพัฒนาทักษะ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในบุคลากรภาครัฐและภาคเอกชน ให้มีความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญ ตามระดับมาตรฐานสากล ซึ่งเป้าหมายหนึ่งในการพัฒนา คือ เพื่อให้ บุคลากรทำงานทุกสาขา มีความรู้และทักษะด้านดิจิทัล ซึ่งสอดคล้อง ต่อยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561- 2580) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายและ จุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดำเนินการภารกิจหลักตามยุทธศาสตร์ชาติ ร่าง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 – 2580) ฉบับปรับปรุง ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพ ขับเคลื่อน ประเด็น 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ในแผนย่อยที่ 3.3 การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ประเด็น 12 การพัฒนาการเรียนรู้ และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยเฉพาะหมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 เป้าหมายการพัฒนาที่ ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งหวัง ให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ จึงได้กำหนดหลักการสำคัญ คือมุ่งเน้นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ของภาคการศึกษาที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและประชาชน โดยมุ่งเป้าหมายการพัฒนาการศึกษา เพื่อ ร่วมกัน “พลิกโฉมการศึกษาสู่ยุคดิจิทัล” (Transforming Education to Fit in the Digital Era) ทั้งนี้ เพื่อ พัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยคำนึงถึงชาติ ศาสนา ศิลปะ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม กีฬา ความปลอดภัย ความมีโอกาและความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งมีสมรรถนะ ที่สำคัญจำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ นโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 คือ ข้อ 5. การส่งเสริม สนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษาและบุคลากร 5.2 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการ พัฒนา สมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลตามกรอบ ระดับสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competency) สำหรับครูและ บุคลากรทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอาชีวศึกษา 5.3 พัฒนาครูให้มีความพร้อมด้าน วิชาการและทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ รวมทั้ง ให้เป็นผู้วางแผนเส้นทางการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตของผู้เรียนได้ตามความสนใจและ ความถนัดของแต่ละบุคคล 5.4 ส่งเสริมสนับสนุนการวัดสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผล เพื่อนำผลไป ใช้ในการยกระดับการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลในชั้นเรียน 5.5 พัฒนาขีดความสามารถของครู และบุคลากรให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของ โลกอนาคต และ ข้อ 6. การพัฒนาระบบราชการและการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล 6.1 ขับเคลื่อนการพัฒนา ระบบราชการ ด้วยนวัตกรรม และการนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาเป็นกลไกหลักในการดำเนินงาน (Digitalize

Process) การเชื่อมโยงและแบ่งปันข้อมูล (Sharing Data) การส่งเสริมความร่วมมือ บูรณาการกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก 6.2 พัฒนาประสิทธิภาพของเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถใช้งานเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2567)

การพัฒนาครูเพื่อพัฒนาการศึกษา คือ เป้าหมายสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก สังคมยุคความรู้ในศตวรรษ ที่ 21 มีลักษณะเป็นสังคมพลวัต เนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน พลังขับเคลื่อนของเทคโนโลยียุคดิจิทัลส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่งผลกระทบในทุกมิติทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม การเมือง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการจัดการศึกษาเพราะการศึกษา คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีคุณภาพ การพัฒนาการศึกษาเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องมีคุณลักษณะทั้งด้านการมีความรอบรู้ (Mastery) ในวิชาแกน มีความรู้ในขอบข่ายของศตวรรษที่ 21 (Themes of 21st century) มีทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and innovation) มีทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information media and technology skills) และมีทักษะชีวิตและอาชีพ (Life and career skill) ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สิ่งที่จะทำให้ผลผลิตหรือผู้เรียนมีคุณลักษณะตามความมุ่งหมายของคนในศตวรรษที่ 21 ได้นั้นย่อมขึ้นอยู่กับการจัดการศึกษาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในโรงเรียน การจัดการศึกษาจะไม่บรรลุผลสำเร็จได้เลยหากขาดการจัดการเรียนรู้เป็นวิถีทาง (Path/Mean/ Way) ที่จะนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ โดยการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จมีคุณลักษณะของคนในศตวรรษที่ 21 นั้นขึ้นอยู่กับครูผู้สอน ดังนั้น การพัฒนาผู้เรียนจึง ต้องพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้และทักษะด้านดิจิทัลเป็นเริ่มต้น (พิชิต สนั่นเอื้อ, 2563)

การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) มีความสำคัญอย่างมากในปัจจุบันและอนาคต (สำนักงานสถิติแห่งชาติ , 2563) โดยทักษะทางด้านดิจิทัลจะเป็นตัวช่วยในการปฏิบัติงานและการสื่อสาร การใช้งาน รวมไปถึงการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการรู้ดิจิทัล จึงเป็นส่วนหนึ่งของความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence) ซึ่งเป็นชุดของความสามารถด้านการรับรู้ สติปัญญา อารมณ์ และสังคมที่จะทำให้คนในยุคดิจิทัลสามารถเผชิญหน้ากับความท้าทาย และปรับตัวให้เข้ากับสังคมดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการค้นหา ประเมินผล การใช้ประโยชน์ การแบ่งปัน และสร้างสรรค์เนื้อหา รวมทั้ง สามารถในการประมวลผล การคิดคำนวณอย่างเป็นระบบ ซึ่งการรู้ดิจิทัลเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของครูที่จะประสบผลสำเร็จท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของดิจิทัลโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของการพัฒนาผู้เรียนซึ่งครูต้องมีทักษะดิจิทัล โดยทักษะดิจิทัลจะส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมให้สอดคล้องกับผู้เรียน เพื่อจะได้รับมือและออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ท้าทายและสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักเรียนให้เกิดความร่วมมือในการเรียนรู้ คิดค้น สร้างสรรค์และพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ใหม่ ๆ หรือนวัตกรรม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังเล็งเห็นความสำคัญของการรู้ดิจิทัลจึงจัดทำหนังสือ “การเรียนรู้ดิจิทัลเทคโนโลยีโรงเรียนมาตรฐานสากล : Digital Literacy World-

Class Standard School” จะช่วยให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนมีพัฒนาการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ด้วย ทรัพยากรการเรียนรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัล (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562)

จากการศึกษาของพิชิต สนั่นเอื้อ (2563) พบว่า รูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการจัดการเรียนรู้ ครูยังขาดการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในการเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สื่อมัลติมีเดียที่เหมาะสม ไม่มีความรู้ในการสร้างระบบแหล่งข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารกับผู้เรียนผ่านระบบเครือข่าย ไม่สามารถนำโปรแกรมแบบสอนเสริมและโปรแกรมแบบฝึกหัดมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่วนความต้องการในการพัฒนา พบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการนำโปรแกรมแบบสอนเสริมและโปรแกรมแบบฝึกหัดมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนที่เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษ มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยวางแผนจัดการทรัพยากรด้านเทคโนโลยี สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนและมีความเข้าใจในเรื่องนโยบาย ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาในการใช้ข้อมูลบนเครือข่ายและสังคมออนไลน์ และจากการศึกษาของพงษ์สยาม มาสุข (2567) พบว่า การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล พบว่า การใช้งานเพื่อความมั่นคง การเข้าใจกฎหมาย นโยบายและมาตรฐาน และการใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัยและการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

การศึกษาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าครูยังมีทักษะดิจิทัลที่ควรพัฒนาหลายด้าน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา รูปแบบการพัฒนาการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 ผลการศึกษาจะเป็นแนวทาง เป็นประโยชน์ ให้กับโรงเรียนในการพัฒนาครูภาษาไทย เพื่อที่จะเป็นครูที่มีทักษะดิจิทัล จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการให้มีคุณภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7
4. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย แบ่งการดำเนินการออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำนวน 90 คน เครื่องมือในงานวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น

ระยะที่ 2 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากนักวิชาการของมหาวิทยาลัย ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดการศึกษา เครื่องมือในงานวิจัย คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับร่างรูปแบบการพัฒนาการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 3 กลุ่มเป้าหมาย ครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำนวน 30 คน โดยความสมัครใจ เครื่องมือในงานวิจัย คือ คู่มือการใช้รูปแบบแบบสอบถามประเมินพฤติกรรมก่อนการพัฒนา แบบสอบถามระดับพฤติกรรมหลังการพัฒนา ใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 4 กลุ่มเป้าหมาย ครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 7 จำนวน 30 คน ที่เข้าร่วมพัฒนาตามรูปแบบ เครื่องมือในงานวิจัย คือ คู่มือการใช้รูปแบบ แบบสอบถามประสิทธิภาพ ประเมินความพึงพอใจ ใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัย ระยะที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 พบว่า

ด้านการสร้างสรรค์ดิจิทัล พบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = 0.37) สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.85$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัด พบว่า ตัวชี้วัดที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ข้าพเจ้าสามารถใช้โปรแกรมตกแต่งภาพ เสียง หรือวิดีโอ เพื่อจัดทำสื่อให้น่าสนใจได้ ($PNI_{modified} = 0.55$) รองลงมาคือ ข้าพเจ้ามีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบเนื้อหาหรือกิจกรรมโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ($PNI_{modified} = 0.48$) ข้าพเจ้าสามารถใช้โปรแกรมนำเสนองานหรือโปรแกรมสื่อในการจัดทำสื่อการสอนได้ ($PNI_{modified} = 0.46$) ข้าพเจ้าสามารถผลิตชิ้นงานดิจิทัลที่มีคุณภาพเหมาะสมกับผู้เรียนได้ ($PNI_{modified} = 0.36$) และด้านที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือข้าพเจ้าสามารถนำแนวคิดและความรู้ใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ($PNI_{modified} = 0.35$)

ด้านการปฏิบัติทางดิจิทัล พบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$, S.D. = 0.53) สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัด พบว่า ตัวชี้วัดที่มีความ

ต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ข้าพเจ้าสามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลเพื่อประกอบการสอนได้ ($PNI_{modified} = 0.59$) รองลงมาคือ ข้าพเจ้าสามารถใช้งานระบบปฏิบัติการเพื่อจัดการข้อมูลได้อย่างเหมาะสมได้ ($PNI_{modified} = 0.58$) ข้าพเจ้ามีความสามารถในการใช้ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์พื้นฐานในการทำงานได้ ($PNI_{modified} = 0.51$) ข้าพเจ้าสามารถใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์และปฏิทินออนไลน์ในการนัดหมายงานได้ ($PNI_{modified} = 0.32$) และข้อที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ ข้าพเจ้าสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์หรือแอปพลิเคชันสื่อสารในการติดต่อประสานงานได้ ($PNI_{modified} = 0.29$)

ด้านความปลอดภัยทางดิจิทัล พบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.06$, S.D. = 0.46) สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.76$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัด พบว่า ตัวชี้วัดที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ข้าพเจ้ามีความสามารถในการป้องกันข้อมูลสำคัญจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ ($PNI_{modified} = 0.94$) รองลงมาคือ ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเคร่งครัด ($PNI_{modified} = 0.59$) ข้าพเจ้าสามารถวิเคราะห์และแยกแยะข้อมูลที่เชื่อถือได้บนสื่อดิจิทัล ($PNI_{modified} = 0.57$) ข้าพเจ้าตระหนักถึงความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวในการใช้อินเทอร์เน็ต ($PNI_{modified} = 0.40$) และข้อที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ ข้าพเจ้ามีจริยธรรมและเคารพสิทธิผู้อื่นในการใช้งานข้อมูลบนสื่อออนไลน์ ($PNI_{modified} = 0.37$)

ด้านการเข้าถึงสื่อดิจิทัล พบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.82$, S.D. = 0.36) สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.79$, S.D. = 1.40) เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัด พบว่า ตัวชี้วัดที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ข้าพเจ้าสามารถเข้าถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, วิดีโอการสอน หรือ MOOC เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้ ($PNI_{modified} = 1.31$) รองลงมาคือ ข้าพเจ้านำสารสนเทศที่ค้นหาได้มาปรับใช้ในการจัดทำแผนการสอนหรือสร้างสื่อการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 1.30$) ข้าพเจ้าสามารถเลือกใช้เครื่องมือดิจิทัลในการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตได้อย่างเหมาะสม ($PNI_{modified} = 0.52$) ข้าพเจ้ามีทักษะในการใช้อุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต หรือสมาร์ทโฟน เพื่อค้นหาข้อมูล ($PNI_{modified} = 0.37$) และข้อที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ ข้าพเจ้าสามารถใช้ Search Engine เช่น Google เพื่อค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($PNI_{modified} = 0.35$)

สภาพปัจจุบันของการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.13$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การสร้างสรรค์ดิจิทัล ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = 0.37) รองลงมาคือ การปฏิบัติทางดิจิทัล ($\bar{x} = 3.27$, S.D. = 0.53) ความปลอดภัยทางดิจิทัล ($\bar{x} = 3.06$, S.D. = 0.46) การเข้าถึงสื่อดิจิทัล ($\bar{x} = 2.82$, S.D. = 0.36)

สภาพที่พึงประสงค์ของการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.79$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การสร้างสรรค์ดิจิทัล ($\bar{x} = 4.85$, S.D. = 0.45) รองลงมาคือ การเข้าถึงสื่อดิจิทัล ($\bar{x} =$

4.79, S.D. = 0.40) ความปลอดภัยทางดิจิทัล ($\bar{x}$ = 4.76, S.D = 0.43) และการปฏิบัติทางดิจิทัล ($\bar{x}$ = 4.75, S.D. = 0.44)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 พบว่า โดยภาพรวมมีค่า PNI Modified ($PNI_{modified} = 0.53$) โดยมีค่า PNI Modified อยู่ระหว่าง 0.44 - 0.69 โดยภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดคือ ด้านการเข้าถึงสื่อดิจิทัล (0.69) รองลงมาคือด้านความปลอดภัยทางดิจิทัล (0.55) ด้านการปฏิบัติทางดิจิทัล (0.45) และด้านการสร้างสรรค์ดิจิทัล (0.44)

ผลการวิจัย ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 รูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 มีองค์ประกอบของรูปแบบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการพัฒนา และการวัดและประเมินผล มีรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

ส่วนที่ 1 หลักการ

1.1 หลักการ

รูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 มีหลักการ ดังนี้

1.1.1 รูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 มุ่งให้ครูภาษาไทยมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ ได้อย่างเหมาะสม

1.1.2 รูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 มีวิธีการพัฒนาครูภาษาไทยด้านพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง

ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์

รูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

2.1 เพื่อพัฒนาการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 ด้านการสร้างสรรค์ดิจิทัล

2.2 เพื่อพัฒนาการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 ด้านการปฏิบัติทางดิจิทัล

2.3 เพื่อพัฒนาการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 ด้านความปลอดภัยทางดิจิทัล

2.4 เพื่อพัฒนาการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 ด้านการเข้าถึงสื่อดิจิทัล

ส่วนที่ 3 เนื้อหา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การสร้างสรรค์ดิจิทัล

1. การใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลเพื่อประกอบการเรียนการสอน
2. การใช้โปรแกรมนำเสนองานหรือโปรแกรมสื่อในการจัดทำสื่อการสอน
3. ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบเนื้อหาหรือกิจกรรมโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติทางดิจิทัล

1. ความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลเพื่อประกอบการสอน
2. ความสามารถในการใช้ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์พื้นฐานในการทำงาน
3. ความสามารถในการใช้งานระบบปฏิบัติการเพื่อจัดการข้อมูลได้อย่างเหมาะสม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ความปลอดภัยทางดิจิทัล

1. ความสามารถในการป้องกันข้อมูลสำคัญจากภัยคุกคามทางไซเบอร์
2. การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
3. ความสามารถในการวิเคราะห์และแยกแยะข้อมูลที่เชื่อถือได้บนสื่อดิจิทัล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การเข้าถึงสื่อดิจิทัล

1. สามารถเข้าถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, วิดีโอการสอน หรือ MOOC เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้

2. นำสารสนเทศที่ค้นหาได้มาปรับใช้ในการจัดทำแผนการสอนหรือสร้างสื่อการเรียนรู้
3. สามารถเลือกใช้เครื่องมือดิจิทัลในการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตได้อย่างเหมาะสม

ส่วนที่ 4 กระบวนการพัฒนา

4.1 กระบวนการพัฒนา รูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 มีกระบวนการในการพัฒนา คือ

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ประชุมครูภาษาไทยเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ ความสำคัญ และความจำเป็นที่นำรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 มาใช้พัฒนาครูภาษาไทย

1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการพัฒนาตามรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7

2. ขั้นดำเนินการ

2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ (จำนวน 27 ชั่วโมง) ประกอบด้วย การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการประเมินผลการอบรมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ส่วนที่ 5 การวัดและประเมินผล

การประเมินการใช้รูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 โดยประเมินระหว่างดำเนินการ เป็นการประเมินขณะปฏิบัติงานตามรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 โดยกำหนดรายละเอียดในแผนการประเมินให้ครอบคลุมสาระสำคัญ ต่อไปนี้

5.1 หลักการ

5.2 วัตถุประสงค์

5.3 เนื้อหา

5.4 กระบวนการพัฒนา

5.6 การวัดและประเมินผล

5.7 ผลสำเร็จของการใช้รูปแบบ

5.8 ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ

ตอนที่ 3 การตรวจสอบยืนยันรูปแบบ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7

ผลการประเมินเพื่อยืนยันรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ พบว่า

ด้านความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.63$, S.D. 0.41) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือการวัดผลประเมินผล ($\bar{x}=4.82$, S.D. 0.39) รองลงมาคือด้านเนื้อหา ($\bar{x}=4.68$, S.D. 0.44) ด้านกระบวนการพัฒนา ($\bar{x}=4.58$, S.D. 0.41) ด้านวัตถุประสงค์ ($\bar{x}=4.55$, S.D. 0.33) และด้านหลักการ ($\bar{x}=4.51$, S.D. 0.39)

ด้านความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.76$, S.D. 0.41) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านวัตถุประสงค์ ($\bar{x}=4.80$, S.D. 0.50) รองลงมาคือด้านเนื้อหา ($\bar{x}=4.79$, S.D. 0.31) ด้านกระบวนการพัฒนา ($\bar{x}=4.78$, S.D. 0.25) ด้านการวัดผลประเมินผล ($\bar{x}=4.74$, S.D. 0.43) และด้านหลักการ ($\bar{x}=4.71$, S.D. 0.29)

ด้านความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.82$, S.D. 0.41) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านการวัดผลประเมินผล ($\bar{x}=4.84$, S.D. 0.52) รองลงมาคือด้านหลักการ

($\bar{x}$ =4.82, S.D. 0.44) ด้านวัตถุประสงค์ ($\bar{x}$ =4.82, S.D. 0.31) ด้านเนื้อหา ($\bar{x}$ =4.82, S.D. 0.37) และด้านกระบวนการพัฒนา ($\bar{x}$ =4.80, S.D. 0.52)

ผลการวิจัย ระยะที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7

ตอนที่ 1 การนำรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 ไปใช้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อม

1.1 เชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย ได้แก่ อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการจัดการเรียนรู้ดิจิทัล

1.2 ผู้วิจัยเชิญครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 จำนวน 30 คน โดยความสมัครใจ เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการตามรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาโดยใช้คู่มือรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 (27 ชั่วโมง)

2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ (27 ชั่วโมง) ประกอบด้วย การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการประเมินผล การอบรมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ด้วยเนื้อหา 4 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การสร้างสรรค์ดิจิทัล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติทางดิจิทัล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ความปลอดภัยทางดิจิทัล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การเข้าถึงสื่อดิจิทัล

ใช้เวลาจำนวน 4 วัน ในรูปแบบการบรรยาย การลงมือปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสรุปอภิปรายผล โดยคณะวิทยากร เมื่อวันที่ 21-22 เมษายน 2568 ณ ห้องประชุมศรีธรรมเมธี โรงเรียนวัดศรีวิชัยวนาราม ต.กุดป่อง อ.เมือง จ.เลย

ตอนที่ 2 ประเมินพฤติกรรมตามรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 ผลการประเมินระดับพฤติกรรมตามรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7

การประเมินระดับพฤติกรรมการพัฒนาตามรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยรวมรายด้าน ก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.31, S.D. = 0.42) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.80, S.D. = 0.42)

การประเมินระดับพฤติกรรมการพัฒนาตามรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 ก่อนและหลังการพัฒนา หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การสร้างสรรค์ดิจิทัล ก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.31$, S.D. = 0.34) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.87$, S.D. = 0.53)

การประเมินระดับพฤติกรรมการพัฒนาตามรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 ก่อนและหลังการพัฒนา หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติทางดิจิทัล ก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.36$, S.D. = 0.45) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.78$, S.D. = 0.35)

การประเมินระดับพฤติกรรมการพัฒนาตามรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 ก่อนและหลังการพัฒนา หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ความปลอดภัยทางดิจิทัล ก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.32$, S.D. = 0.45) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.80$, S.D. = 0.36)

การประเมินระดับพฤติกรรมการพัฒนาตามรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 ก่อนและหลังการพัฒนา หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การเข้าถึงสื่อดิจิทัล ก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.26$, S.D. = 0.42) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.42)

ผลการวิจัยระยะที่ 4 ประเมินรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7

ตอนที่ 1 ประเมินรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7

ผู้เข้ารับการพัฒนาหลังจากที่เข้าร่วมพัฒนาตามรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 เมื่อวันที่ 21-24 เมษายน 2568 ณ ห้องประชุมศรีอรรมณี โรงเรียนวัดศรีวิชัยนาราม ต.กุดป่อง อ.เมือง จ.เลย ประเมินโดยมีประเด็นการประเมิน คือ ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์

ผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ พบว่า

ด้านความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.58$, S.D. 0.41) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านวัตถุประสงค์ ($\bar{x} = 4.65$, S.D. 0.44) รองลงมาคือด้านหลักการ ($\bar{x} = 4.61$, S.D. 0.39) ด้านกระบวนการพัฒนา ($\bar{x} = 4.58$, S.D. 0.51) ด้านเนื้อหา ($\bar{x} = 4.52$, S.D. 0.38) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 4.52$, S.D. 0.33)

ด้านความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.73$, S.D. 0.43) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านวัตถุประสงค์ ($\bar{x}=4.81$, S.D. 0.52) รองลงมาคือด้านกระบวนการพัฒนา ($\bar{x}=4.78$, S.D. 0.52) ด้านหลักการ ($\bar{x}=4.71$, S.D. 0.29) การวัดและประเมินผล ($\bar{x}=4.69$, S.D. 0.39) ด้านเนื้อหา ($\bar{x}=4.69$, S.D. 0.39) และด้านการวัดละประเมินผล ($\bar{x}=4.68$, S.D. 0.43)

ด้านความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.83$, S.D. 0.44) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านวัตถุประสงค์ ($\bar{x}=4.85$, S.D. 0.33) รองลงมาคือด้านเนื้อหา ($\bar{x}=4.84$, S.D. 0.30) ด้านการวัดละประเมินผล ($\bar{x}=4.83$, S.D. 0.54) ด้านหลักการ ($\bar{x}=4.82$, S.D. 0.44) ด้านกระบวนการพัฒนา ($\bar{x}=4.80$, S.D. 0.52)

ตอนที่ 2 ประเมินผลความพึงพอใจต่อรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาตามรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 หลังจากที่ถูกกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาเรียบร้อยแล้ว ผลการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 พบว่า ระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.74$, S.D. 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ใน ระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านคุณภาพการพัฒนา ($\bar{x}=4.80$, S.D. 0.26) ด้านวิทยากร ($\bar{x}=4.77$, S.D. 0.28) ด้านวิธีปฏิบัติตามเนื้อหาในรูปแบบ ($\bar{x}=4.73$, S.D. 0.37) ด้านกิจกรรมการพัฒนา ($\bar{x}=4.66$, S.D. 0.35)

5. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

5.1 จากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 ภาพรวม พบว่า ด้านการเข้าถึงสื่อดิจิทัล มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น สูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านความปลอดภัยทางดิจิทัล

ด้านการเข้าถึงสื่อดิจิทัล มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูส่วนใหญ่จะมีสมาร์ทโฟนและคอมพิวเตอร์ แต่ยังขาดเครื่องมือเฉพาะทางที่ใช้ในการสร้างสื่อดิจิทัล เช่น โปรแกรมตัดต่อวิดีโอ ซอฟต์แวร์กราฟิก หรือลิขสิทธิ์ของเครื่องมือดิจิทัลที่จำเป็น ส่งผลให้การเข้าถึงเกิดได้จริงแต่ใช้งานได้จำกัด ซึ่งจากการศึกษาของ Livingstone และ Helsper (2022) กล่าวว่าหากครูมีอุปกรณ์และอินเทอร์เน็ต แต่หากไม่มีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT Literacy) และความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยี ก็จะไม่สามารถเข้าถึงหรือใช้สื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพได้ ทั้งนี้ยังพบว่าครูบางคนมีทัศนคติที่ระแวงหรือไม่มั่นใจ

ต่อเทคโนโลยีใหม่ ส่งผลให้หลีกเลี่ยงการใช้สื่อดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการจัดอบรมเชิง ปฏิบัติการ ในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ การใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชัน เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดของผู้เรียน และผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับ นิเทศ ติดตามครูในการส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาทักษะการคิด ผ่านการใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันครูส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิด ผ่านการใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันต่างๆ (อดิศักดิ์ ดงสิงห์, 2560) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ โปรแกรม แอปพลิเคชัน ในการจัดการเรียนรู้ และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูใช้ โปรแกรม แอปพลิเคชันในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย และคอย นิเทศ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ไชยยา อะการะวัง (2558) ที่พบว่าครูมากกว่าร้อยละ 40 ยังขาด ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีโดยเฉพาะครูที่มีอายุมากกว่า 50 ปี ทั้งที่โรงเรียนต่าง ๆ ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการจัดให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน และการปฏิบัติงาน มีระบบอินเทอร์เน็ตโดยครูเหล่านั้นให้เหตุผลในการไม่ใช้งานว่า เป็นเรื่องยุ่งยาก ไม่อยาก เรียนรู้ จึงไม่สามารถนำเทคโนโลยีไปใช้ในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ส่วนครูที่อยู่ในวัยหนุ่มสาวมีความสามารถในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารในระดับดี สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้

ด้านการสร้างสรรค์ดิจิทัล มีคำดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันครูมีการ สร้างสรรค์สื่อในรูปแบบดิจิทัลมากขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้และสร้างคุณค่าแก่งาน เช่น การสร้างสื่อในรูปแบบ Liveworksheets Google Docs รูปภาพ คลิปวิดีโอ อินโฟกราฟิก เป็นต้น แต่ทั้งนี้ครูอาจยังขาด เทคนิคในการใช้โปรแกรมสำหรับสร้างสื่อดิจิทัล รวมถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบของโปรแกรมและแอปพลิเคชัน เกิดขึ้นใหม่อยู่เสมอ รวมถึงการขาดอุปกรณ์สนับสนุนการสร้างสื่อด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ให้เกิดความหลากหลาย ประกอบกับภาระงานอื่น ๆ ที่ครูต้องรับผิดชอบมีมากจึงอาจส่งผลให้การฝึกฝนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของครูทำได้น้อยลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติมา เทียนไทย (2565) ที่ศึกษาการใช้สื่อดิจิทัลแบบ อินเทอร์เน็ตของครูระดับมัธยมศึกษาพบว่า ครูมีความสามารถด้านเทคโนโลยีและได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและส่งผลต่อแรงจูงใจของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ ความคิดสร้างสรรค์ของครูจะยิ่งเด่นชัดเมื่อมีการส่งเสริมให้ครูได้ทดลอง ใช้งานจริง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ ครูคนอื่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรลักษณ์ คำหวาง (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาทักษะครูใน ศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะด้าน สารสนเทศสื่อ เทคโนโลยี ประเด็นด้านเทคโนโลยีควรสร้างความตระหนักและ เล็งเห็นถึงความสำคัญ ในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ สัมมนา/อบรม/จัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการเชื่อมต่อบริบท เครือข่ายให้ครูได้เรียนรู้จากการปฏิบัติ สร้างเครือข่ายทางเทคโนโลยีที่มีระบบ เพื่อเสริมสร้างทักษะและ สมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีมากขึ้น และสอดคล้องกับการศึกษาของ สิริศจี จินตามัย (2561) ที่ได้ ทำการศึกษา เรื่องแนวทางพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรสำนักงาน ก.ค.ศ ผลการศึกษา พบว่า แนวทางในการพัฒนาทักษะด้านการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล ด้วยการสนับสนุน ให้ข้าราชการและ

บุคลากรพัฒนาตนเอง โดยกระตุ้นให้ปฏิบัติงานจริงอย่างมีอิสระในการเรียนรู้ การจัดเตรียมแผนออกแบบรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มอบหมายงานให้ทำงาน เป็นทีม ช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้ได้ทั้งความรู้และงาน การส่งไปทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ด้านทักษะดิจิทัลการจําตอบบรมความรู้ด้านดิจิทัลใหม่ ๆ และเน้นการพัฒนาทักษะจากประสบการณ์จริง

ด้านการสร้างสรรค์ดิจิทัล พบว่า ตัวชี้วัดที่มีความต้องการจําเป็นมากที่สุด คือ สามารถใช้โปรแกรมตกแต่งภาพ เสียง หรือวิดีโอ เพื่อจัดทำสื่อให้น่าสนใจได้ ทั้งนี้ควรส่งเสริมให้ครู สร้างสื่อดิจิทัลในรูปแบบที่หลากหลาย จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมต่าง ๆ ในการสร้างสื่อดิจิทัลให้กับครู และควรมีการสร้างครูแกนนำด้านการสร้างสื่อดิจิทัลเพื่อเป็นพี่เลี้ยง และขยายผลความรู้ให้กับครูในโรงเรียน พร้อมทั้งจัดทำคู่มือหรือสื่อในรูปแบบอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้ โปรแกรมสำหรับสร้างสื่อดิจิทัลเผยแพร่บนฐานข้อมูลออนไลน์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับการศึกษาของ สิริศจี จินตามัย (2561) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรสำนักงาน ก.ค.ศ ผลการศึกษาพบว่า แนวทางในการพัฒนาทักษะด้านการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล ด้วยการสนับสนุน ให้ข้าราชการและบุคลากรพัฒนาตนเอง โดยกระตุ้นให้ปฏิบัติงานจริงอย่างมีอิสระในการเรียนรู้ การจัดเตรียมแผนออกแบบรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มอบหมายงานให้ทำงาน เป็นทีม ช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้ได้ทั้งความรู้และงาน การส่งไปทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ด้านทักษะดิจิทัลการจําตอบบรมความรู้ด้านดิจิทัลใหม่ ๆ และเน้นการพัฒนาทักษะจากประสบการณ์จริง

ด้านการปฏิบัติทางดิจิทัล พบว่า ตัวชี้วัดที่มีความต้องการจําเป็นมากที่สุด คือ สามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลเพื่อประกอบการสอนได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ ศิวัช ภูระหงษ์และमितภาณี พุ่มกล่อม (2567) พบว่า ศึกษาการส่งเสริมการรู้ดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากาญจนบุรี พบว่า การส่งเสริมการรู้ดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยี รองลงมาคือ สามารถใช้งานระบบปฏิบัติการเพื่อจัดการข้อมูลได้อย่างเหมาะสมได้ สามารถในการใช้ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์พื้นฐานในการทำงานได้ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ นริกันต์ ทามาน (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทาง พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์แต่ละประเภทเพื่อให้ครูเข้าใจหน้าที่การทำงานของแต่ละอุปกรณ์ และเร่งรัดสนับสนุนให้ ครูทุกคนใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานอื่น ๆ ในหน้าที่ของตน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรณัญญ์ วิฑิตารพวงศ์สถิต (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพความต้องการ จําเป็นและแนวทางพัฒนาทักษะดิจิทัลของครู เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า แนวทางพัฒนาทักษะ ด้านการใช้งานคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เชื่อมต่อต่าง ๆ ได้แก่ ครูควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุน ด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เชื่อมต่อต่าง ๆ

ด้านความปลอดภัยทางดิจิทัล พบว่า ตัวชี้วัดที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ความสามารถในการป้องกันข้อมูลสำคัญจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ รองลงมาคือ ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเคร่งครัด ดังนั้นจึงควรมีการกำหนดนโยบายและแนวทางเกี่ยวกับการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล อย่างปลอดภัยและมีความรับผิดชอบ การป้องกันภัยคุกคาม/การโจมตีข้อมูลที่อยู่ในอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด โดยการจัดอบรมให้ความรู้ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ครูได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือจัดหน่วยให้ความรู้สัญจร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นริกันต์ ทามาน (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทาง การพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับครู ด้านการใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย โดยหน่วยงานต้นสังกัดควรให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายดิจิทัลในปัจจุบัน มีการกำกับ ติดตามการใช้งาน เทคโนโลยีดิจิทัลที่เกี่ยวกับการทำงานของครูอย่างใกล้ชิด ส่งเสริมให้ครูสร้างความปลอดภัย ในการใช้งานโดยการใช้อัตลักษณ์ตัวตนในการใช้งานอุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัลของตนเอง ให้ความรู้ เกี่ยวกับการต่อต้านภัยคุกคามต่อความมั่นคงและให้ความรู้ในเรื่องการใช้งานสังคมออนไลน์ใน ยุคไทยแลนด์ 4.0 อย่างปลอดภัยและมีความรับผิดชอบ

ด้านการเข้าถึงสื่อดิจิทัล พบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.82, S.D. = 0.36) สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.79, S.D. = 1.40) เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัด พบว่า ตัวชี้วัดที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ข้าพเจ้าสามารถเข้าถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, วิดีโอการสอน หรือ MOOC เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้ ($PNI_{modified}$ = 1.31) รองลงมาคือ ข้าพเจ้านำสารสนเทศที่ค้นหาได้มาปรับใช้ในการจัดทำแผนการสอนหรือสร้างสื่อการเรียนรู้ ($PNI_{modified}$ = 1.30) ข้าพเจ้าสามารถเลือกใช้เครื่องมือดิจิทัลในการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตได้อย่างเหมาะสม ($PNI_{modified}$ = 0.52) ข้าพเจ้ามีทักษะในการใช้อุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต หรือสมาร์ทโฟน เพื่อค้นหาข้อมูล ($PNI_{modified}$ = 0.37) และข้อที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือข้าพเจ้าสามารถใช้ Search Engine เช่น Google เพื่อค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($PNI_{modified}$ = 0.35)

รูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 มีองค์ประกอบของรูปแบบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการพัฒนา และการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณณธรรณัฐ อาปะโม (2567) ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัลของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการ และการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับการศึกษาของ อภิญา อยู่สุข (2566) ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล มี 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีการดำเนินการ 4) แนวทางการ

ประเมินผล 5) เงื่อนไขความสำเร็จ สอดคล้องกับการศึกษาของ วันดี พรหมมา (2567) ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) วิธีการดำเนินการของรูปแบบ ต้องคำนึง 3 หลักการ คือ หลักการพัฒนาครู หลักการรู้ดิจิทัล และหลักการบริหารในยุคดิจิทัล 4) การประเมินผลของรูปแบบโดยวัดผลที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ คือ การการดำเนินการตามรูปแบบ และการนำรูปแบบไปใช้ สอดคล้องกับการศึกษาของ มัตติกา ภาลี (2566) ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 พบว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการ 5) สื่อการเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล สอดคล้องกับ เกตุขญา วงษ์เพิก (2567) ศึกษารูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 พบว่า รูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการ 5) การวัดและประเมินผล 6) เงื่อนไขความสำเร็จ

ผลการประเมินเพื่อยืนยันรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 ด้านความเหมาะสม ความเป็นได้ และความเป็นประโยชน์ พบว่า ด้านความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.63$, S.D. 0.41) ด้านความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.76$, S.D. 0.41) ด้านความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.82$, S.D. 0.41) สอดคล้องกับการศึกษาของ อภิญา อยู่สุข (2566) ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.20$, S.D.=0.76) สอดคล้องกับการศึกษาของ ศุภกฤต ดิษฐสุวรรณ (2566) ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ ชมกฤษ พุฒินทร (2563) ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาทักษะดิจิทัลแบบออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบเชิงรุกสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการฝึกทักษะดิจิทัลแบบออนไลน์ ด้วยการเรียนรู้แบบเชิงรุกสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่าอยู่ในระดับมากในด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ด้านการวัดประเมินผล ด้านรูปแบบการพัฒนาทักษะดิจิทัล และด้านเนื้อหาบทเรียน และความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับ เกษม แลวงค์นิล (2567) ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนบ้านหัวดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า ร่างรูปแบบ ความเป็นไปได้ (Feasibility) อยู่ในระดับมาก ความเป็นประโยชน์ (Utility) อยู่ในระดับมาก ความเหมาะสม (Propriety) อยู่ในระดับมาก และความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy) อยู่ในระดับมาก

ผลการประเมินระดับพฤติกรรมการพัฒนาตามรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยรวมรายด้าน ก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.31$, S.D. = 0.42) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.80$, S.D. = 0.42) หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การสร้างสรรค์ดิจิทัล ก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.31$, S.D. = 0.34) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.87$, S.D. = 0.53) หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติทางดิจิทัล ก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.36$, S.D. = 0.45) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.78$, S.D. = 0.35) หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ความปลอดภัยทางดิจิทัล ก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.32$, S.D. = 0.45) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.80$, S.D. = 0.36) หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การเข้าถึงสื่อดิจิทัล ก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.26$, S.D. = 0.42) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.42)

ผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 ด้านความเหมาะสม ความเป็นได้ และความเป็นประโยชน์ พบว่า ด้านความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของมัตติกา ผาสี (2566) ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 พบว่า ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมโดยรวมมากที่สุด และครูมีภาวะผู้นำครูยุคดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น หลังการพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 45.80 สอดคล้องกับการศึกษาของ จิราภรณ์ ชารีบุตร (2566) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผลการตรวจสอบโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำครู พบว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และการนำไปใช้ได้ อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ ศุภกฤต ดิษฐสุวรรณ (2566) ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ พบว่า หลังจากทดลองใช้รูปแบบแล้ว ในภาพรวม สมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับมากที่สุด ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ภาพรวมอยู่ในระดับยอดเยี่ยม สอดคล้องกับ เกตุขญา วงษ์เพิก (2567) ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 พบว่า รูปแบบมีความเป็นไปได้ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก คู่มือการใช้รูปแบบ มีความเป็นไปได้ในระดับมาก และมี

ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก โมดุลการเรียนรู้ เรื่องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากและมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก และ เกษม แลวงค์นิล (2567) ศึกษา รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนบ้านหัวดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่าผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมิน รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนบ้านหัวดงดังนี้ ความเป็นไปได้ (Feasibility) อยู่ในระดับมาก ความเป็นประโยชน์ (Utility) อยู่ในระดับมาก ความเหมาะสม (Propriety) อยู่ในระดับมาก และความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy) อยู่ในระดับมาก

ผลประเมินผลความพึงพอใจต่อรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 พบว่า ระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.74$, S.D. 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านคุณภาพการพัฒนา ด้าน วิทยากร ด้านวิธีปฏิบัติตามเนื้อหาในรูปแบบ ด้านกิจกรรมการพัฒนา สอดคล้องกับ เกตุชญา วงษ์เพิก (2567) ศึกษา รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 พบว่า ผู้บริหารมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบโดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ครูมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ เกษม แลวงค์นิล (2567) ศึกษา รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนบ้านหัวดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า ความพึงพอใจของครูต่อ การใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนบ้านหัวดง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

6. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ครูภาษาไทยสามารถพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. การนำรูปแบบการรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย โรงเรียนพระปริยัติธรรมเขต 7 ไปใช้ ควรมีการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบอย่างละเอียดเพื่อประสิทธิภาพของการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยวิจัยเปรียบเทียบประสิทธิภาพและประสิทธิผลการรู้ดิจิทัลระหว่างครูโรงเรียนในสังกัด สพฐ. โรงเรียนเอกชน เพื่อดูความเหมาะสมของรูปแบบตามบริบทที่แตกต่างกัน
2. ควรมีการวิจัยต่อยอดโดยนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริงในโรงเรียนเพื่อประเมินความเหมาะสม และประสิทธิภาพในบริบทต่าง ๆ และวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จหรือปัจจัยเสี่ยงระหว่างการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- Livingstone, S., & Helsper, E. (2022). The quality of children's digital media access: Beyond connectivity. *New Media & Society*, 24(5), 1234–1250.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. <https://www.moe.go.th/360policy-and-focus-moe-fiscal-year-2024>
- กรณัฏฐ์ จิตาการพงศ์สถิต. (2565). แนวทางการศึกษาสภาพ ความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษามุกดาหาร. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 16(47).
- เกตุขญา วงษ์เพิก. (2567). รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2. *วารสารวิจัยนวัตกรรม การศึกษาและเทคโนโลยี*, 2(3), 66–74.
- เกษม แลวงคณิล. (2567). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนบ้านหัวดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. *วารสารชมรมบัณฑิต ศิลป์*, 2(2), 1–12.
- จิตติมา เทียนไทย. (2565). การใช้สื่อดิจิทัลแบบปฏิสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนการสอนของครูมัธยมศึกษา. *วารสารครุศาสตร์*, 51(4), 113–130.
- จิราภรณ์ ชาริบุตร. (2566). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 7(6), 272–281.
- ชมภูษ พุดินทร. (2563). รูปแบบการพัฒนาทักษะดิจิทัลแบบออนไลน์ด้วยการเรียนรู้แบบเชิงรุกสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0. *วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี*, 17(1), 71–80.
- ไชยา อะการะวัง. (2558). การพัฒนาโมเดลการฝึกอบรมแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
- นริกันต์ ท่ามาน. (2564). สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 15(42), 189–203.
- ปณณธณัฐ อาปะโม. (2567). รูปแบบการพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัลของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ [ดุชนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม].
- ภาณุวัฒน์ ฐานไชยยิ่ง. (2564). แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].
- พิชิต สนั่นเอื้อ. (2563). รูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี [รายงานการวิจัย]. ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี.
- พงษ์สยาม มาสุข. (2567). รูปแบบการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผ่านระบบออนไลน์. *Journal of Professional Routine to Research*, 11, 68–75.
- มัตติกา ผาสี. (2566). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 11. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 7(5), 146–162.
- วันดี พรหมมา. (2567). รูปแบบการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*, 6(4), 69–83.
- วรลักษณ์ คำหวาง. (2560). แนวทางพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*, 6(1), 129–138.
- ศิวัช ภูระหงษ์, & มิตภาณี พุ่มกล่อม. (2567). การส่งเสริมการรู้ดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*, 11(1), 253–265.
- ศุภกฤต ดิษฐสุวรรณ. (2566). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 8(3), 194–201.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2562). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2561–2580*.
<https://onde.go.th/view/1/main/TH-TH>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2562). *รายงานการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2553–2583 (ฉบับปรับปรุง)*. <http://social.nesdc.go.th/social/Portals/o/Documents/>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2563). *สรุปผลที่สำคัญ: การสำรวจการมีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2563*. <https://www.m-society.go.th>
- สิริศจี จินดามัย. (2561). *แนวทางพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรสำนักงาน ก.ค.ศ.* สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

- อภิญา อัยสุข. (2566). รูปแบบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษา
เอกชน. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 11(5), 1951–1963.
- อดิศักดิ์ ดงสิงห์. (2560). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 [การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].